

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ
про результати відвідування
приватного будинку для людей похилого віку та паліативної допомоги
«Батьківський затишок»
29.04.2025

Харків, 2025 рік

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» 29.04.2025 групою НПМ здійснено відвідування приватного будинку для людей похилого віку та паліативної допомоги «Батьківський затишок» (далі – пансіонат, заклад).

Відвідування здійснювали члени групи НПМ:

Бохвалов Андрій Михайлович, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини керівник групи НПМ;

Цвеліх Максим Павлович, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Синявіна Марина Миколаївна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Деркач Діана Віталіївна, представник громадської організації.

Загальна інформація.

Пансіонат знаходиться за адресою: вулиця Батумська, будинок 16, місто Харків, Харківська область, 61070.

Керівник закладу – фізична особа-підприємець Свідченко Каріна Анатоліївна.

Відповідно до даних з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (далі – ЄДР) фізична особа-підприємець Свідченко Каріна Анатоліївна (далі – ФОП), функціонує з основним видом діяльності згідно з КВЕД 87.30 Надання послуг щодо догляду із забезпеченням проживання для осіб похилого віку та інвалідів. Окрім того, до зазначених у ЄДР видів діяльності ФОП належать, серед іншого, діяльності згідно з КВЕД: 55.10 Діяльність готелів і подібних засобів тимчасового розміщування; 63.99 Надання інших інформаційних послуг, н.в.і.у.; 68.20 Надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна; 87.20 Надання послуг догляду із забезпеченням проживання для осіб з розумовими вадами та хворих на наркоманію.

Заклад внесено до реєстру надавачів та отримувачів соціальних послуг Міністерства соціальної політики України.

Заклад не залучений до надання соціальних послуг надавачів соціальних послуг шляхом соціального замовлення, державно-приватного партнерства, конкурсу соціальних проектів, соціальних програм тощо.

Загальна чисельність працівників – 10 осіб. Під час денної зміни у пансіонаті постійно знаходяться 7 працівників, які надають допомогу в обслуговуванні підопічних. У нічну зміну в пансіонаті залишаються 7 працівників.

Три працівники закладу мають свідоцтва про проходження підвищення кваліфікації за спеціальністю 231 «Соціальна робота» в Центрі післядипломної освіти Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

Надання платних послуг з забезпечення житлом, продуктами харчування, належними лікувальними засобами, догляду осіб похилого віку здійснюється на підставі договору утримання (догляду).

Закладом здійснюється первинна оцінка індивідуальних потреб підопічних, при поступленні від представників (родичів) клієнта вимагається виписний епікриз гостя, якщо він розміщується в пансіонат після лікарні або іншого лікувального закладу, висновок терапевта про стан здоров'я гостя, призначення ліків та медичні рекомендації щодо поліпшення стану здоров'я підопічного.

Пансіонат розташований у триповерховому будинку (фото 1). Територія закладу огорожена, має велике подвір'я з лавами та простором для прогулянок (фото 2). Окрім цього, облаштовано: кухню, санвузли та душові кімнати, пральню та сушильну кімнату, а також місця для дозвілля, бібліотеку (фото 3, 4, 5, 6).

В закладі наявне підвальні приміщення, яке, за інформацією адміністрації, використовується для безпечного перебування підопічних у разі повітряної тривоги або обстрілів.

Пансіонат розрахований на перебування 108 осіб. На день відвідування у закладі перебували 105 підопічних: 30 чоловіків та 75 жінок.

Мешканці пансіонату проживають у кімнатах від 1 до 7 осіб. Підопічні забезпечені твердим та м'яким інвентарем. Особисті речі зберігаються в тумбах, шафах та комодах у кімнатах. Підопічних забезпечено регулярним та за потреби дієтичним харчуванням, засобами особистої гігієни та змінним одягом, чистою змінною постільною білизною. Всіх підопічних, які відносяться до маломобільних груп населення забезпечено кріслами колісними, милицями та іншими засобами відповідно до потреб осіб з інвалідністю.

Працівниками проводиться належне прибирання в житлових кімнатах та приміщеннях загального користування. Забезпечується догляд за особами похилого віку: надається допомога у годуванні, здійсненні індивідуальних санітарно-гігієнічних процедур.

У закладі наявне меню на тиждень, у раціоні присутні молочні, м'ясні, рибні продукти, каші та овочі.

Забезпечення підопічних медичними препаратами чи іншими діагностичними послугами здійснюється їх родичами/близькими.

Первинну медичну допомогу підопічні отримують відповідно до договору з Товариством з обмеженою відповідальністю «Хелпмед», яке згідно з Витягу відомостей з Ліцензійного реєстру МОЗ з медичної практики проводить

діяльність за адресою закладу за спеціальностями: анестезіологія, ендокринологія, загальна практика – сімейна медицина, неврологія, психіатрія, психотерапія, рентгенологія, терапія, ультразвукова діагностика, хірургія; за спеціальністю молодших спеціалістів з медичною освітою: сестринська справа. За бажанням декілька підопічних отримують медичну допомогу відповідно до декларацій про надання медичної допомоги, укладених з сімейними лікарями, згідно з Порядком вибору лікаря, який надає первинну медичну допомогу, та форми декларації про вибір лікаря, який надає первинну медичну допомогу, затвердженими наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.03.2018 № 503.

У випадку отримання підопічними закладу тілесних ушкоджень або травмування – надається перша до медична допомога, у разі потреби викликається швидка, проводиться фотофіксація випадку, сповіщення керівництва закладу та родичів, розслідуються причини та обставини таких ушкоджень. Випадків самогубства або членушкодження не зафіксовано.

Дозвілля підопічних у пансіонаті полягає у перегляді телепередач, користуванні мережею Інтернет, читанні книжок, заняттях на тренажері (фото 7), в кружках за інтересами, груповими іграми, грою у настільні ігри, прогулянках на свіжому повітрі. На свята проводиться культурна програма, запрошуються концертні колективи.

У закладі в достатній кількості наявні сертифіковані вогнегасники, які своєчасно повірені. Крім того, у будівлі пансіонату встановлено автоматичну пожежну сигналізацію, систему оповіщення про пожежу та управління евакуацією людей згідно з Правилами пожежної безпеки в Україні, затвердженими наказом Міністерства внутрішніх справ України від 30.12.2014 № 1417.

Група НПМ провела спілкування з 17 підопічними та з 5 працівниками закладу.

Скарг на жорстоке поводження з боку персоналу від підопічних не надходило.

Заклад залишає приємні враження від умов проживання, зокрема чистоти приміщень, відсутності неприємних запахів. Відчувається турбота до клієнтів з боку адміністрації та персоналу закладу, підопічні посміхаються, мають охайний вигляд та гарний настрій.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення прав осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення (стаття 9 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю).

1. Не всі приміщення закладу у повній мірі пристосовані до потреб осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, що не відповідає вимогам ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд», а саме:

на сходах при вході до будівлі відсутні попереджувальні тактильні смуги по

ширині проходу (плити з конусоподібними випуклостями) або контрастне кольорове маркування;

зовнішній пандус не має двобічної огорожі з поручнями (фото 8);

не всі санітарно-гігієнічні кімнати облаштовані штангами поворотними (поручнями) або відкидними сидіннями поруч з унітазом.

Порушення права на свободу та особисту недоторканність (стаття 5 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 29 Конституції України).

2. У відповідності до вимог статті 22 Закону України «Про соціальні послуги» договір про надання соціальних послуг укладається в письмовій формі між надавачем та отримувачем соціальних послуг чи його законним представником. Під час відвідування з'ясовано, що не всі клієнти надають усвідомленої згоди на поміщення та перебування у пансіонаті – договори утримання (догляду) укладаються з їх родичами, у той час, коли всі клієнти закладу є дієздатними особами. Адміністрація закладу пояснює це нестійким психічним станом деяких клієнтів, але не вимагає довіреності на вчинення таких дій від родичів або рішення суду про призначення їх опікунами/піклувальниками підопічних.

Порушення права на достатній життєвий рівень, що включає достатнє харчування, житло (стаття 48 Конституції України).

3. У відповідності до підпункту 3 пункту 5 Критеріїв діяльності надавачів соціальних послуг для організації харчування надавач соціальних послуг отримує експлуатаційний дозвіл або реєструє потужності з виробництва та/або обігу харчових продуктів відповідно до Закону України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів» (далі – Закон). У разі залучення інших суб'єктів господарювання до постачання готової продукції такі суб'єкти повинні мати дозвільні документи згідно з вимогами Закону і документи, що підтверджують безпечність та окремі показники якості харчових продуктів (експертний висновок, протокол, звіт або інший аналогічний документ). Організація харчування підопічних у пансіонаті здійснюється всупереч вимогам підпункту 3 пункту 5 Критеріїв діяльності, та забезпечується власними потужностями.

Порушення прав осіб похилого віку на отримання послуг стаціонарного та паліативного догляду відповідно до вимог законодавства (Закон України «Про соціальні послуги», Державний стандарт соціальної послуги натуральної допомоги).

4. Усупереч вимогам статті 22 Закону України «Про соціальні послуги» в пансіонаті не складаються індивідуальні плани надання соціальної послуги стаціонарного догляду на підставі результатів комплексного визначення та оцінки індивідуальних потреб отримувача соціальної послуги, у якому мають

бути зазначені заходи з надання такої послуги, відомості про необхідні ресурси, періодичність і строки виконання, відповідальних виконавців, дані щодо моніторингу результатів. Зокрема, відсутні індивідуальні плани надання соціальних послуг, що є порушенням пункту 2 розділу III та пункту 2 розділу IV Державного стандарту соціальної послуги натуральної допомоги.

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ

ФОП Свідченко Каріні Анатоліївні (приватний будинок для людей похилого віку та паліативної допомоги «Батьківський затишок») забезпечити:

приведення діяльності пансіонату у відповідність до положень Закону України «Про соціальні послуги», Державного стандарту соціальної послуги натуральної допомоги, Критеріїв діяльності надавачів соціальних послуг та вимог чинного законодавства;

дотримання вимог ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд»;

укладання договорів про надання соціальних послуг між ФОП (надавач соціальних послуг) та усіма дієздатним підопічними (отримувач соціальних послуг);

належну організацію харчування підопічних;

складення індивідуальних планів надання соціальної послуги підопічним.

Додаток: фотоматеріали на 4 арк. в 1 прим.

Керівник групи НПМ

Андрій БОХВАЛОВ

**Головний спеціаліст Відділу
сприяння роботі регіональних
представництв Секретаріату
Уповноваженого Верховної Ради
України з прав людини**

Додатки до звіту

Фото 1

Фото 2

Фото 3

Фото 4

Φοτο 5

Φοτο 6

Φοτο 7

Φοτο 8

